

Komunikat prasowy

Luksemburg, 26 stycznia 2021 r.

Luki w wymianie informacji podatkowych w UE mogą sprzyjać unikaniu i uchylaniu się od opodatkowania

Wymiana informacji podatkowych między państwami członkowskimi jest wciąż niewystarczająca do tego, by zapewnić sprawiedliwe i skuteczne opodatkowanie w obrębie jednolitego rynku – wynika z nowego sprawozdania specjalnego opublikowanego dziś przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Problemy dotyczą nie tylko samych ram legislacyjnych UE, ale również ich wdrażania i monitorowania. Kontrolerzy stwierdzili w szczególności, że jakość informacji przekazywanych w ramach wymiany jest często dość niska lub że nie są one wykorzystywane w dostatecznym stopniu.

Stale zwiększająca się liczba transakcji transgranicznych sprawia, że państwom członkowskim trudno jest ustalić prawidłową wysokość należnego podatku, a ponadto otwiera pole do unikania i uchylania się od opodatkowania. Kwota wpływów podatkowych utraconych w UE w wyniku unikania samego podatku od osób prawnych szacowana jest na 50–70 mld euro rocznie i może wynosić około 190 mld euro, jeśli uwzględnić również specjalne ustalenia podatkowe i nieefektywne rozwiązania w dziedzinie poboru podatków. Z tego względu niezbędna jest współpraca między państwami członkowskimi, tak aby podatki były pobierane w pełnej wysokości i w miejscu, w którym są należne.

– Sprawiedliwość podatkowa ma kluczowe znaczenie dla gospodarki UE. Zapewnia bowiem podatnikom większą pewność, sprzyja inwestycjom, a ponadto pobudza konkurencję i innowacje – **powiedziała Ildikó Gáll-Pelcz, członek Europejskiego Trybunału Obrachunkowego odpowiedzialna za to sprawozdanie.** – Dzięki inicjatywom podjętym w ostatnich latach organy administracji uzyskały niespotykany dotąd dostęp do informacji podatkowych. Dane przekazywane w ramach wymiany muszą być jednak wykorzystywane w znacznie większym zakresie, tak aby w pełni wykorzystać potencjał tego systemu.

Niniejszy komunikat prasowy stanowi streszczenie sprawozdania specjalnego przyjętego przez Europejski Trybunał Obrachunkowy. Pełny tekst sprawozdania dostępny jest na stronie eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Ramy legislacyjne ustanowione przez Komisję Europejską na potrzeby wymiany informacji podatkowych są przejrzyste i logiczne, ale kontrolerzy stwierdzili w nich szereg luk. Po pierwsze, ramy te są niekompletne, jeśli chodzi o powstrzymanie unikania i uchylania się od opodatkowania. Przykładowo, kryptowaluty, ale również inne formy dochodów nie zostały objęte obowiązkami sprawozdawczymi i w związku z tym pozostają w dużej części nieopodatkowane. Po drugie, wsparcie dla państw członkowskich nie jest wystarczające. W szczególności Komisja tylko w nieznacznym stopniu zajmuje się problemem niskiej jakości przekazywanych danych i nie analizuje sankcji za nieprzestrzeganie wymogów pod kątem ich skuteczności i efektu odstrasżającego. Co więcej, powinna ona zapewnić państwom członkowskim więcej wytycznych, zwłaszcza w obszarze analizy i wykorzystania danych.

Jest niezmiernie istotne, by organy podatkowe dysponowały lepszymi informacjami na temat obszarów, w których najczęściej dochodzi do unikania i uchylania się od opodatkowania, tak aby mogły podejmować odpowiednie działania naprawcze. Brak jest jednak unijnych ram umożliwiających monitorowanie skuteczności systemu. Kontrolerzy podkreślają ponadto, że w praktyce brakuje jednolitego zestawu wskaźników skuteczności obowiązującego w całej UE, który umożliwiłby pomiar skuteczności wymiany informacji podatkowych pomiędzy państwami członkowskimi.

System wymiany informacji podatkowych może działać prawidłowo pod warunkiem, że dane są poprawne, kompletne i przekazywane w odpowiednim czasie. Z ustaleń kontrolerów wynika, że niestety nie zawsze ma to miejsce. Co więcej, ogólnie rzecz biorąc, informacje przekazywane w ramach wymiany nie są wykorzystywane w dostatecznym stopniu, co prowadzi do deficytu we wpływach z podatków. Jednocześnie kontrolerzy stwierdzili, że wymiana informacji na wniosek i spontaniczna wymiana informacji funkcjonują prawidłowo. Skutecznym narzędziem pozwalającym na ustalenie wymiaru podatku w transakcjach transgranicznych okazały się również jednoczesne kontrole przeprowadzane przez co najmniej dwa państwa członkowskie, dotyczące podatników będących przedmiotem ich wspólnego lub uzupełniającego się zainteresowania.

Informacje ogólne

Pobór podatków należy do obowiązków każdego z państw członkowskich. Niemniej jednak pewną rolę w tym względzie odgrywa także Unia Europejska, która pomaga im w zwalczaniu unikania i uchylania się od opodatkowania. Komisja Europejska i państwa członkowskie podjęły wspólnie starania mające doprowadzić do poprawy przejrzystości, rozliczalności i skuteczności krajowych systemów podatkowych w UE. Z tą właśnie myślą ustanowiono system służący do wymiany informacji podatkowych i finansowych między państwami członkowskimi. Zgodnie ze standardami OECD organy podatkowe w UE postanowiły także zacieśnić współpracę nie tylko w zakresie prawidłowego stosowania przepisów podatkowych, ale także w obszarze przeciwdziałania unikaniu i uchylaniu się od opodatkowania.

Najważniejszym aktem prawnym UE regulującym współpracę administracyjną w zakresie podatków bezpośrednich jest dyrektywa w sprawie współpracy administracyjnej z 2011 r., którą w ubiegłych latach kilkakrotnie modyfikowano, aby poszerzyć jej zakres stosowania.

Kontrola objęła pięć państw członkowskich: Cypr, Hiszpanię, Niderlandy, Polskę i Włochy.

Sprawozdanie specjalne nr 3/2021 pt. „Wymiana informacji podatkowych w UE – solidne podstawy, niedociągnięcia we wdrażaniu” jest dostępne na stronie internetowej Trybunału (eca.europa.eu) w 23 językach UE.

Trybunał przedstawia swoje sprawozdania specjalne Parlamentowi Europejskiemu i Radzie UE, a także innym zainteresowanym stronom, w tym parlamentom narodowym, podmiotom związanym z danym sektorem i przedstawicielom społeczeństwa obywatelskiego. Zdecydowana większość zaleceń formułowanych w tych sprawozdaniach jest wprowadzana w życie.

Kontakt dla dziennikarzy zainteresowanych tym sprawozdaniem

Vincent Bourgeais – e-mail: vincent.bourgeais@eca.europa.eu
tel.: (+352) 4398 47502 / tel. kom.: (+352) 691 551 502